

Nursia quàm foelix, nites hinc Benedictus, ut alto
 Æthere Sol, ab agro Liliū, et alba Rosa :
 Hic totum irradiat diuino lumine Mundum,
 Hic Mundum uitę pascit odore pia .

Post lachrymas, post amplexus, post crebra parentum
 Oscula Nursinus carpit Ephebus iter,
 Nursia quem genuit Benedictum Roma docendum;
 3 Aurea Romuleæ dogmata pubis alit.

Dum studiis temerata videt Capitolia fœdis,
 Quem posuit celerem traxit ab urbe pedem:
 Amphitheatra puer subigens sublimia iuris,
 Per loca eremicolis querit amica Deum.

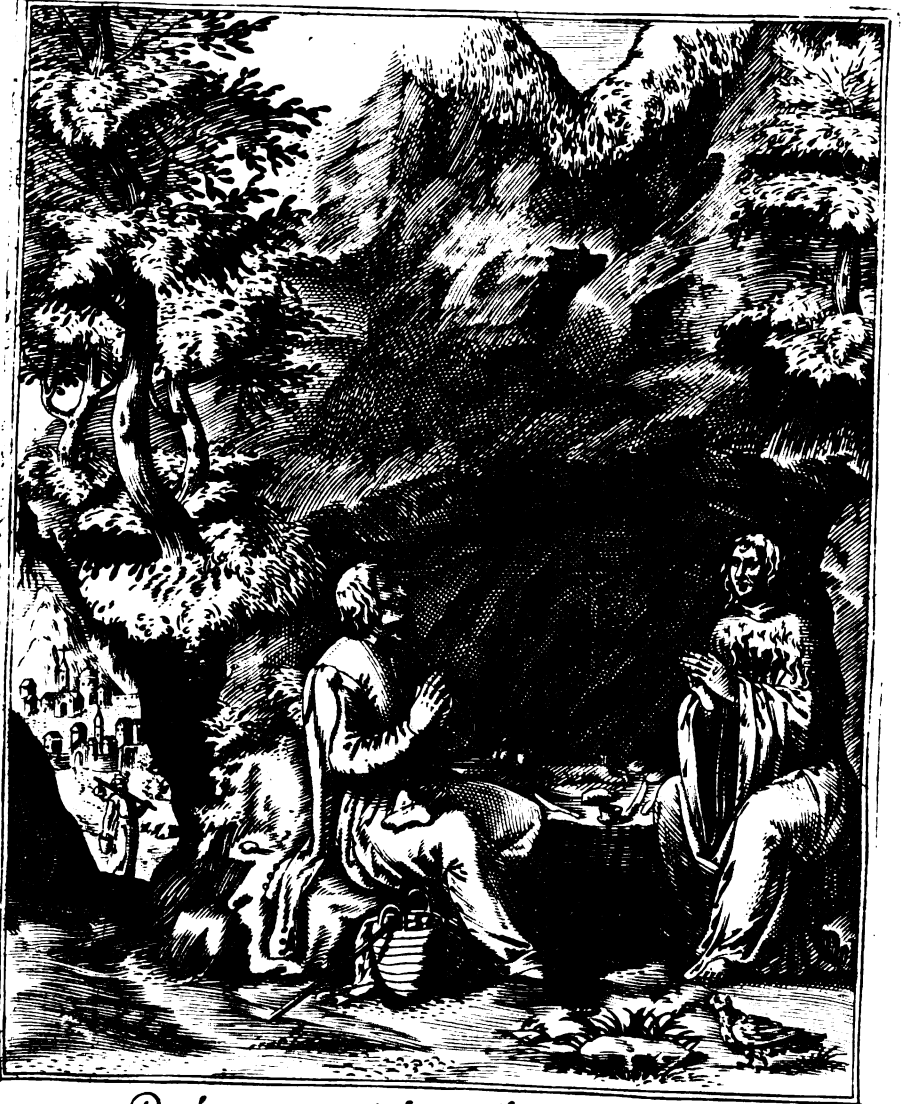
Vas gemit effractum Nutrix, quod mutuo in usum
 Cribandi fruges cepit egenâ rudis.
 Hanc puer afflictam miserans, in frustra capessit
 Vas, solidat precibus, ter peragendo crucem.

Divino excitus monitu Romanus eunti
Occurrit puero, quo petat inde rogat.
Dum sua Romano Benedictus vota refexit,
6 Pellibus obtegitur, clauditur ultro specu.

Dum ferus inuidiae facibus succenditur hostis
Rumpitur, et fracto profugit ate Sathan.
At pia Romanus Benedicto furta frequentat,
7 Et solita obsequium strenuitate gerit.

Paschate, quas coxit lautas sibi presbiter escas.
Fert ad eremicolę septa iubente Deo :-
Qui pullos corui pascit, qui rore cicadas
Nutrit, eremicolam senta per arua cibant.

Senta inter loca pastores mirantur ephebum
Hirsuta obtectum pelle uagante grege'
Quis celare potest ignem, cui fumus obumbrat?
e Justorum mores abdere nemo ualet .

*Fœtiâa profligat merula simulachra procati
Non ense, aut arcu, sed præce, vepre, fame,
Calidus auceps inter sentens omne cruentat
10 Corpus, ab obsessa mente repellit anem.*

*Præside defuncto Benedicunt pro duce possunt
 Siluicole fratres, sic fide ut ore mali;
 Cuius dum miseri spernunt documenta veneno
 Apposito calici, perdere atroce student.*

Tertullus Placidum Benedicto interprete, Maurum
 Dedicat Equitibus, lilia ut alba Deo,
 Sunt duo Romani, mihi crede, micantia regni
 12 Lumina, erunt gemini sydera bina poli.

Demon ab aede sacra puerum trahit, hunc pater ictu
 Percutiens virge, cogit adesse choro.
 Et chorus arx dilecta Deo, protecta supernis
 Caelitibus, Sathanae valde odiosa domus.

Cum procul à claustris flueret, fons, pastor obortis
 Lachrymulis fontis tres prope claustra fodit,
 Quas nequeunt deferre pigri sine murmure fratres,
 14   Fratribus en dat aquas supplice uoce pater.

Expurgante arbusta Gotho dædulat in amnem
 E, capulo ferrum, ferrum hic ab amne trahit.
 Hic. celestis homo, exemplar virtutis, imago,
 15 Doctrinæ Christi, religionis apex.

Mauru ab undefluo placidum trahit amne uoratum
 Tam patris voto, quam probitate sua.
 Ut celeri transuadit aquas pede, sic pede sicco
 Crine rapit puerum Aricto operante Deo.

Presbyter infectam Benedicto destinat escam,
 Quam sibi porrectam corvus abhorret ausis,
 Nam iubet inde pater deferri, corvus adunco
 17 Arreptam rostro, fert, ubi nemo manet.

Dum nequit antistes Benedictum perdere uira
 Perdere discipulos qua ualet arte studet,
 Nam iubet ante illos nudas gestire puellas,
 Et choras hilari, ducere fronte uagas.

Presbyter abscessu gaudet Patris, unde puellæ
 Instituunt choreas, et domus omnis ouat,
 Mox domus e' cælo quatitur, ruit, opprimit, omneis.
 19 Scriptitat hoc Maarus retrouocando Patrem.

Templi casinei scandit Pater avia montis,
 Et nemore incenso, dat simulachra solo.
 Illustrem extollens Baptistam in Apollinis aram,
 Martino adiculam non sine laude sacrat.

Nursius à tetro depressum Dæmone saxum
 Tollit in alta, crucis u' comitante, preces.
 Dæmona qui pellit, potis est extollere saxum,
 21 Quod nulla possunt arte mouere fabri.

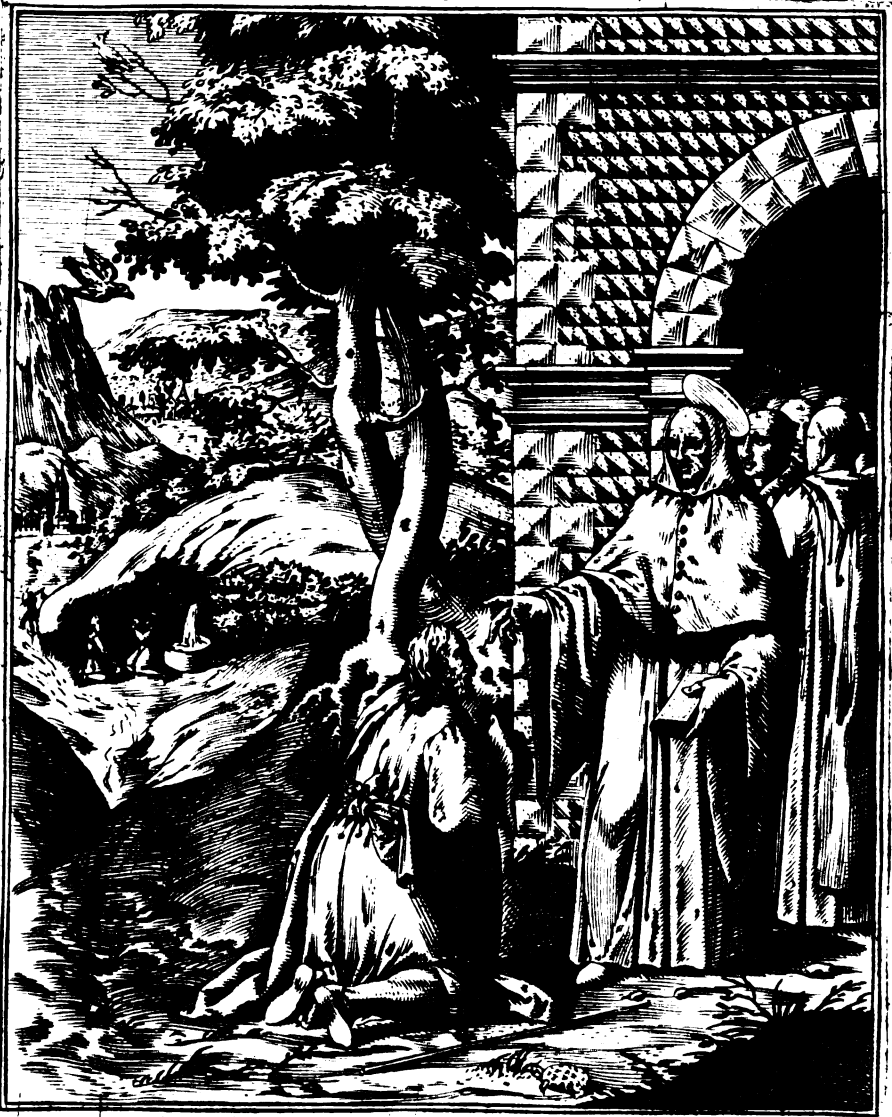
Igne vident fratres rapido flagrare culinam,
 Quem Pater explosa Dæmonis arte fugat.
 Protinus extinguit Sathana ignem, qui Dei amore
 Ardet, et in fratrum res pietate calet.

23 *Labitur ex muro Puer, impellente maligno,
 Quem Pater ad vitam, mortu ab ungue trahit.
 Dæmon ab egregio superatur Patre, puellus
 Fortior ad Fabricam, quam fuit ante, redit.*

Dum procul à claustris comedunt ientacula fratres,
 Prospicit hæc vatis lumine cuncta senex.
 Hos velut osores legis monet, ultro professi
 21 Singula, dant poenas, quas meruere parcis.

Vir probus o quoties Patrem ieiunus adiuit,
 Hortatu comitis nunc dapē partus adit.
 Nurus id uates uenienti pandit amico,
 25 Damnat amicitiam, quæ malefacta docet.

Totila quem mittit Benedicto Regis amictum
 Purpura, hic ensiferum detegit esse virum.
 Nil laetet obtutum vatis, qui cernit Olympi.
 26 Indupetatores, cernit humi famulum.

Inchtus ut nouit Benedictum Totila vatem, .
 Mox toto stratus corpore, adorat eum .
 Consultit ultro Dei seruum quam ducere uitam
 27 Debeat; audit eam, quæ dat in astra uiam.

A sene scrutatur: præsul venusinus an urbem
 Totila Romulidum diruet ense ferus.
 Audit ab illustri patre Romam non truce Regis.
 28 Vastandam gladio, at fulgure, peste, fame.

Clericus à diro cruciatur Dæmone, liber,
 Dum Sancti spernit iusta, prophanus obit.
 Vita Sacerdotis, Christi caro iuncta cruori,
 Quamquam edit indigne, pharmaca mortis edit.

Coenobij excidium Pater dum praeuidet almus
 Perfundit lachrymis pectus, et ora suis.
 Obtinet à Christo cunctos prece supplice fratres
 30   Seruari incolumes ade ruente sacra.

Bîra vit eximius famulo dat vasa falerni
 Danda seni: ipse unum, non duo donat ei.
 Dum vas occultum famulus deflectit in ora,
 31 E rumpit coluber, uate monente, foras.

Capta sinu condit monachus sudaria, vates
 Eminus agnoscit, quo nimis ille rubet.
 Arguit hunc Sanctus, veniam petit iste, profusus
 32 Fletibus, ingenti culpa dolore perit.

Stat puer accensa face, murmurat ante Magistrum,
 Mente alta, ipse humili corde reprendit eum:
 Quis sum ego? quis uero hic cui seruió? corde uolutat;
 33 Tu puer elatus, Sanctus hic, atq; humilis.

Quinq; uidens panes tantum penu in esse querenteis,
 Solatur fratres spe meliore senex.
 Prae foribus monachi (o Dei amor) mana esse farinae
 34 Biscentum modios supplicie Patre uident.

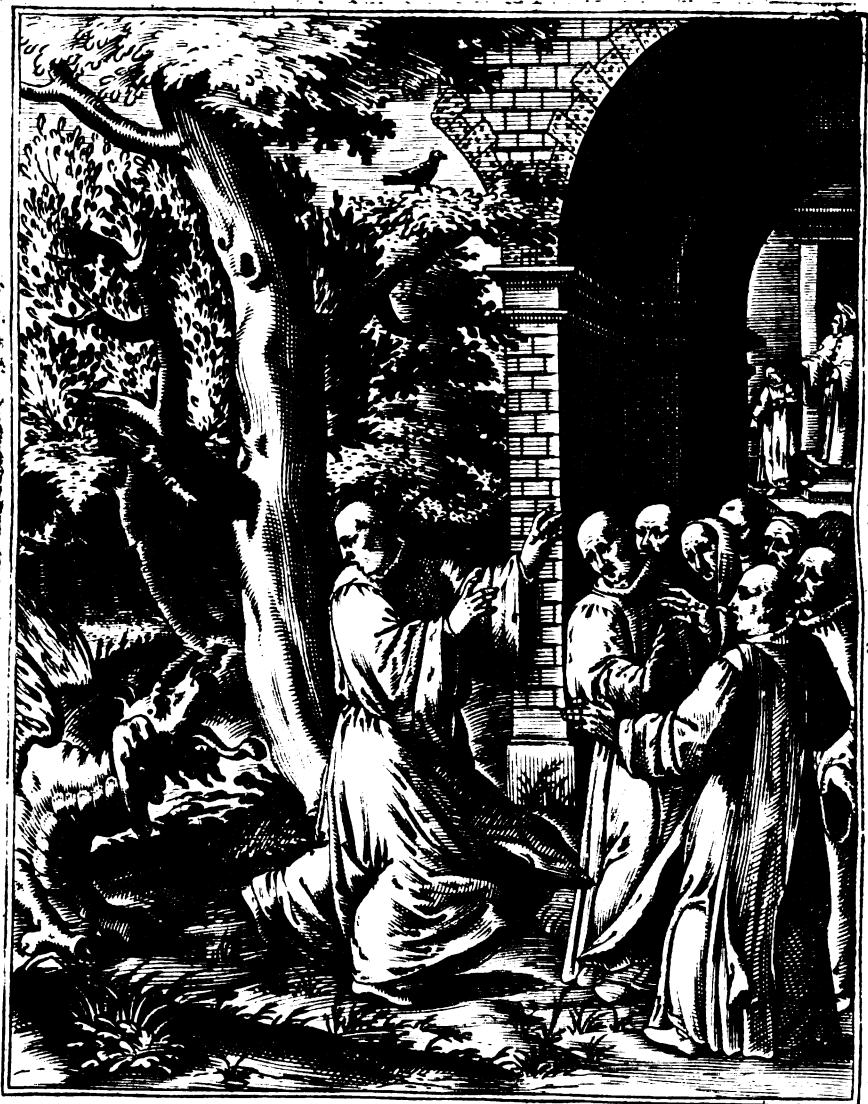
Nocte abbas gelida, somno dum incumbitur alto,
Quo monachi fabricent ordine claustra, docet:
Nocte Satani memorat sopitis spectra colonis,
35 Cur nequit hæc monachis vir memorare pius!

Egreſſiuntur ab æde ſacra ſurgendo puella
 E tumuluſ Chriſti pane morantur ibi.
 Nil magis inſrænâ linguam, ac maledictâ coarctet,
 36 Quam Chriſti panis, quàm cruor eiùs olens.

*Interit ad uomitum rediens vir amore parentum,
 Quem vomit verna, sacro pane quiescit ibi.
 Qui redit ad Christum, Christus complectitur vlnis,
 Non fugat, effuso sanguine pascit eum.*

Claustra puer fugiens Satanae sub pelle Draconis
 Obuiat, ac tremulo in claustra pauore redit.
 Sæpi, quod exhorret, repetit celer agnus ouile,
 38 Non canis officio, sed feritate lupi.

Parvulus ante Patris phorat vestigia fractus
 Morbo elephantino, Patre. precante valet:
 Nulla adeo est truculenta lues, ut supplice uoto,
 39 Ac prece lugubri non queat esse procul.

Quos debet solidos grato persoluit amico
 Pauper, agente illi munera digna sene.
 Non maris, non ense pater lucratur egenti
 Post biduum nummos, sed locuplete prece.

Lurida vir libans aconita ex vertice plantas,
 Usq3 scatet lepra, quæ prece Patris abit.
 Nulla magis medicina iuuat, quàm oratio pura,
 Tum melior, lachrymis si madefacta roget.

Vas iacit ex specula sanctus, nec fundit olium,
 Nec vitrum frangit, petra quod icta capit.
 Larga facit, quod auara requirit manus, implet oliuo
 42 Dona pro phiala sanctus oliuifera.

Dæmona dum sanctus medici sub imagine cernit
 Succinctum phialis, quo meat, ultro petit :
 Hic ait, ad fratres meo, tunc fratrem arripit unum,
 43 Unde Patris diro videre pulvis abit .

*Miles ab agricola detorquens paupere nummos,
Hunc laqueo nexum pertrahit ante senem.
Quem procul admirans oculo Benedictus acuto,
Detruncat laqueum, liberat agricolam.*

Puuperis, arctatus lachrymis Benedictus in astra
 Ingemit, ac puerum suscitatur exanimem.
 Quem pater incolumem cernens, reueretur olympum,
 Et geminat palmis oscula grata senis.

46 *Postulat, ut frater maneat, soror vnica nocte:
 Hic negat; à superis ista precatur opem;
 Qui prece non ultro mansit, prece vindice, coelum
 Hunc tenet inuitum, fulgure, vento, et aquis.*

Virgo columbina sub imagine functa per aethram
 Ad superos geritur, fratre vidente, choros.
 Germanæ aspiciens animam Benedictus, in urna,
 Quam sibi condiderat, corpus inesse iubet.

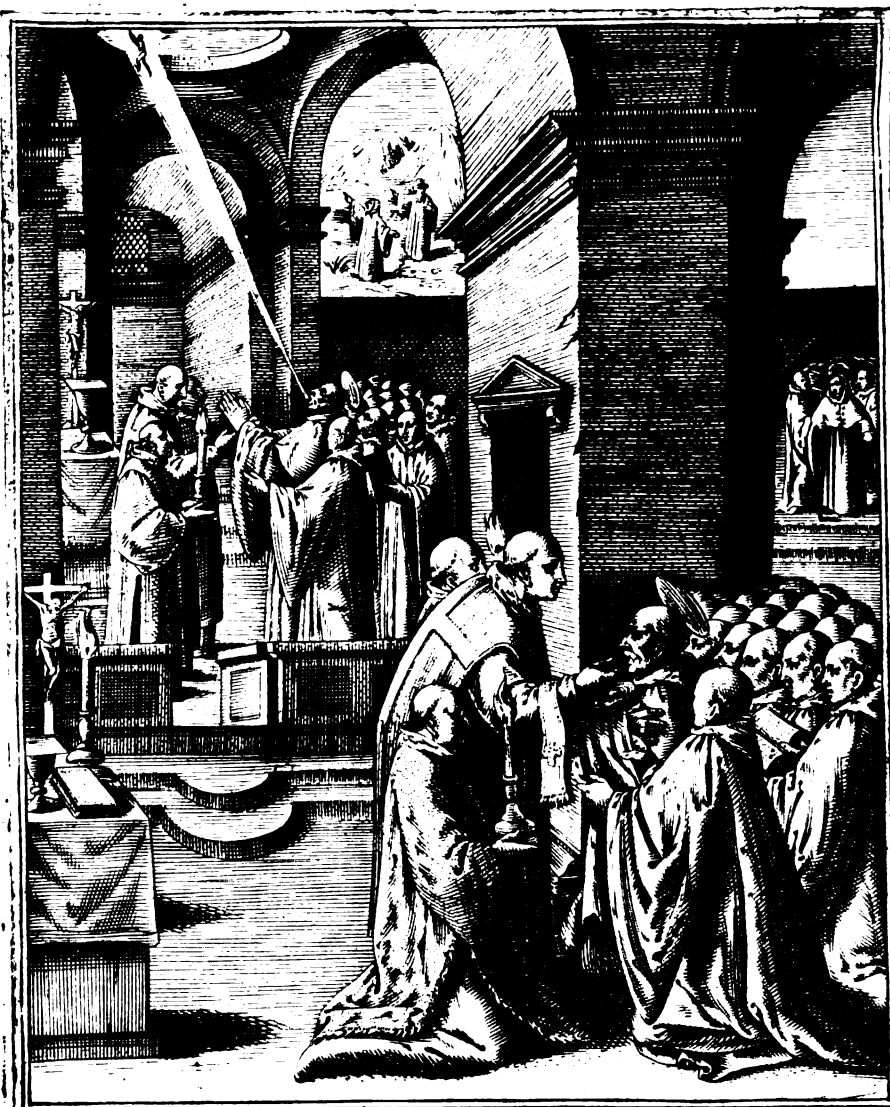

Nocte Pater media prospectat ab arce sub uno
 Mox solis radio quicquid in orbe latet:
 Germani aspiciens animam super astra choreis
 48 Deferri angelicus, ardet amore senex.

Angelicam duxit vitam Benedictus ab ortu
 Quam sua commendat lex, & honesta manus.
 Hunc quicumque sequi cupit, hac se lege veniſſet;
 49 Nursius alter erit, pastor in orbe pius.

Pane sacro, sacroq; cibus sanguine, mortem
 Præuenit, ac vitæ gaudia pastor auct :
 Ad tumulum effertur Benedictus in æthera, cuius
 50 Spiritus angelico scandit ouante choro .

Deina dum spelæa subit male sana puella,
 In Benedicti antro lassa quiescit humi:
 Hinc Benedicti ope surgit inops muliercula mente
 Sana, Deo grates supplice voce refert.

Ecce Pater Benedictus, et ecce Scholastica uirgo,
 Qua placuere Deo, mente fruuntur eo:
 Hic prece comendat fratres, inuat ista sorores,
 52 Ambo suos seruant hostis ab ungue Greges.

INDEX SEQVENTIS OPVSCVLI.

Volumen primum.

Q V O M O D O.

B Eatus BENEDICTVS Nursiæ oritur. Argum. primum.	pag. 1
Puer adultus Romam mittitur à Parentibus ad discendas literas. Argum. 2.	pag. 5
Dimittit studium ob studentium vanitates, & petit Eremum. Argum. 3.	pag. 11
In Effidæ oppidum cum nutrice fugiens fractum casu calisterium oratione restaurat. Argum. 4.	pag. 17
Derelinquit Nutricem Cyrillam, & Romano Monacho sibi diuinitus misso adheret instruendus. Argum. 5.	pag. 21
Satan frangit tintinnabulum in Rupis Apice appensum. Argum. 6.	pag. 25
Presbyter, quod sibi pararat Epulum, deferret Benedicto in Antro ieiunanti in die Paschatis. Argum. 7.	pag. 29
Beatus BENEDICTVS inter Fruteta latitans inuenitur à Pastoribus. Argum. 8.	pag. 35
Inuasus à Fornicationis spiritu sub Merulæ Avis specie se inter Sentes, Vrticasq; conijcit, & statim liber euadit. Argum. 9.	pag. 43
Eligitur in Abbatem à Monachis, quorum Pater defunctus fuerat, & ab Eisdem improbis veneno enecari queritur sub potionis calice. Argum. 10.	pag. 49

Volumen

I N D E X

Volumen secundum .

- T**ERTVLIVS Romanus offert Primogenitum suum Placidum septemnem Omnipotenti DEO : Et EQVITIVS Senator eximius dedicat Maurum duodennem altissimo Domino sub BENEDICTI disciplina instruendos. Argum. primum. pag.55
- Euagantem ab Oratorio Monachum Benedictus Virga percutit, expulsoq; Dæmone sistit eum ad orationem. Argum. 2. pag.61
- Impetrat à DEO Aquam Monachis. Argum. 3. pag.65
- Extrahit à Gurgite Falcastrum quod Gothus incautè dū Fruteta purgaret in stagnum decussit. Argum. 4. pag.69
- Maurus Patris iussu à stagni Aquis Placidum puerum eripit obrutum. Argum. 5. pag.73
- Florentius presbyter mittit Panem virulentum Benedicto, vt interficiat illum , quem Coruus abhorret. Argum. 6. pag.77
- Florentius videns non potuisse infecto pane perdere Benedictum, quærit perdere animas discipulorum eius. Argum. 7. pag.81
- Presbyter, & Puellæ congratulantes, & chorizantes quò Benedictus discessisset à sublaci Monasterio ruina Domus cælitus irruente in Lacum statim demerguntur Argum. 8. pag.85

Volumen tertium .

- B**EATUS Benedictus Casini Arcem ingressus succidit Lucum, diruit Apollinis Aram, atq; in honorem S. Io. Baptista erigit eam. Argum. primum. pag.91
- Tollit in altum immobile Saxum Cruce & oratione . Argum. 2. pag.95
- Extinguit

I N D E X

Extinguit ignem à Dēnone accenso in Coquina Cruce tantū impressa. Argum. 3.	pag. 99
Incolumem reddit Puerum à Satana de Parietis structura propulsum sola oratione. Argum. 4.	pag. 103
Corrigit Monachos extra Claustra pransos. Argum. 5.	pag. 107
Arguit Iuuenem, qui Comitibus hortatu in Itinere comedit. Argum. 6.	pag. 111
Cognoscit Regis Totilę seruum sub regio amictu sibi missum vt verus Propheta. Argum. 7.	pag. 115
Totila Rex Benedicto assurgit, & velut Propheta veneratur. Argum. 8.	pag. 119
Reuelat Venusino amico Romam non esse à Totila Regē deuiandum. Argum. 9.	pag. 123
Aquinatē Clericum à Dēnone inuasum liberat. Argum. 10.	pag. 127
Impetrat à Domino in excidio Monasterij imminētē Animas fratrum reseruandas. Argum. 11.	pag. 131
Hortatur Seruum vt oenophorum in Vepres occultatum cautē resumere, ne serpens ex eo emersurus in ipsum seuiat. Argum. 12.	pag. 135
Detegit Monacho sudaria absq; licentiā à Monialibus accepta, dureq; arguit eum. Argum. 13.	pag. 139
Corripit Monachum Lucernam ante ipsum impatientissimē tenentem. Argum. 14.	pag. 143
Obtinet à Domino biscentum modios farinæ pro Patrum inopia. Argum. 15.	pag. 149
Per somnium in Anxuris Vrbe designat Monasterium Monachis construendum. Argum. 16.	pag. 153
Sistit in tumultu Moniales ex Aede sacra egredientes. Argum. 17.	pag. 157

Volumen quartum.

Egredientem ex Vrba Monachum sacro sancto Christi Corpore firmat ne egrediatur. Argum. primum. pag. 171
 Recipit Monachum in Claustra redeuntem ob Draco-

I N D E X

Draconis occurſu ſecus Ianuam Monafterij. Argum. 2.	
pag.	175
Liberat Adoleſcentem Elephantino morbo laborantem.	
Argum. 3.	pag. 179
Elargitur Amico pauperi nūmos quos mūtuo acceperat.	
Argum. 4.	pag. 183
Absoluit à lepra Iuuenem veneno affectum. Argum. 5.	
pag.	187
Deicit olei Phialam ex Fenestra nec Vas frangitur nec	
Oleum effunditur. Argum. 6.	pag. 191
Eripit Monachum à Dæmone inuaſum ſub Medici imagi-	
ne. Argum. 7.	pag. 197
Solo intuitu abſoluit Agricola à Zalla fune vtraque ma-	
nu ligatum. Argum. 8.	pag. 201
Euocat ad vitales Auras extinctum Puerum ſeruenti ora-	
tione. Argum. 9.	pag. 205
Remoratur in Turricum Sorore eius Nocte inuitus ob in-	
clementiam temporis Sororis oratione obtemptam.	
Argum. 10.	pag. 209
Intuetur poſt triduum Sororis ſuæ Scholaſtica Virginis	
Animam ſub columbina ſpecie Cœlum penetrantem.	
Argum. 11.	pag. 219
Vidit totum Mundum ſub vno Solis radio collectum ab	
Animamq; Germani Capuani Episcopi ſub igneo glo-	
bo Angelicis choris ad Aethera euectam. Arg. 12.	pag. 223
Scripſit Regulam diſcretionis præcipuam Sermone lucu-	
lentam. Arg. 13.	pag. 227
Sumpto tandem Sacramento Corporis & Sanguinis Chri-	
ſti inter Diſcipulorum brachia expirauit. Arg. 14.	pag. 233
Mulier ſtulta & vaga dum Nocte requieſcit in ſpecu de-	
functi Patris mane ſurgit incolumis & ſapiens. Argum.	
15.	pag. 237
Oratio deuota pro conſeruatione Congregationis. Ar-	
gum. 16.	pag. 241
Hymnus Auctoris pro gratia impetranda poſt Mortem.	
Argum. 17.	pag. 243

F I N I S.

LECTORI BENEVOLO S.

NE mireris, optime lector, si mendis aliquibus respersum opus inuenias; ea est enim impressorum ars, ut nec fieri posse videatur, ex eorum officinis libros absque erratis prodire. Adde etiam, per locorum distantiam non licuisse Reuerendo auctori, qui longauam, longèq; venerandam senectutem suam degit Casini, quod est cœnobium Campaniæ nobilissimum, extremam limam correctioni apponere. Et licet tam impressores, quàm, qui typis corrigendis præerat, multa fide, atque studio suis functi sint officijs, nihilominus tamen & illorum celerio rem manum, & huius minus perspicacem obtutum, nonnulli, errores latuerunt; qui postea, toto opere oculatius perlecto, animaduersi, in hunc qui sequitur, modum emendantur.

ERRATA

2	4	cederi.
7	21	laudibus
9	6	ehorret
22	23	torrena
45	20	motis
158	26	crimima
213	23	nolli

EMENDATA

cedri
laudum
exhorret
terrena
mortis
crimina
noli

Cætera errata vel ob acceleratam editionē non sunt animaduersa, vel animaduersa tuo, lector, iudicio, veluti leniora, castiganda permittuntur.

REGESTVM

† † A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh.

R O M A E

Ex Typographia Bartholomæi Bonfadini, In via Pelegrina

M D LXXVII.